

KOITON LAULU

johtaa Petri Tiainen

Kun ihminen ihminen on

Kuorolaulun yhteiskunnallinen voima

Lauantaina 4.3.2023
Kalliolan Setlementtitalo
Sirenius-sali

OHJELMA

AVAINSANAT KANTAESITYS

säv. Petri Tiainen, san. Hanna Weselius, Riikka Suhonen,
Hannele Cantell, Terhi Kouvo ja Koiton Laulu
puhesoolot Juha Alanne, Jari Ansio, Petra Haapio, Saara Hedlund

PAJUPILLI

säv. Markku Nikula, san. Katri Vala

BUCHENWALDIN HÄLYTYS

säv. Vano Muradeli, san. A. Sopolev, suom. Heimo Anttiroiko
sov. Heikki Valpola

ASEETTOMUUDEN VOIMA

säv. Markku Nikula, san. Katri Vala

VALITTAÄ TÄYTYÄ TOTTA

säv. trad. kansansävelmä Savo, san. Haqvin Spegel,
suom. Elias Lönnrot, sov. Petri Tiainen / Markku Nikula /
Reijo Jaakkola / Tomas Takolander

PÄÄSKÖLINTU

säv. san. trad. Inkerinmaa, sov. Heikki Valpola
soolo Heini Lehtonen

AUTIOKSI PAETTU KANTAESITYS

säv. Peku Heinonen, san. Jussi Kaskinen

ON MAAILMAN PINTA NIIN OHUT KANTAESITYS

säv. Eero Ojanen, san. Pentti Saaritsa

AAMU

säv. Toni Edelman, san. Martta Stserbakova
sov. Toni Edelman / Petri Tiainen
soolo Mirja Hammarberg

OLIS JOSSAKIN MAA

säv. Jussi Tuurna, san. Pirkko Saisio

YHTEISRINTAMALAULU

säv. Hanns Eisler, san. Bertolt Brecht, suom. Elvi Sinervo
sov. Iiro Ollila

SYDÄMESTÄ HULMAHTAVAT LIPUT

säv. ja san. Victor Jara, suom. Pentti Saaritsa, sov. Jyrki Koskinen

HYVÄ PÄIVÄ ELÄÄ

säv. Tomas Takolander, san. Sirpa Riuttala

AINA VAIN (BELLA CIAO)

säv. trad. Italia, san. Karri "Paleface" Miettinen, sov. Ossi Peura

KANTAESITYKSET

AVAINSANAT

säv. Petri Tiainen, san. Hanna Weselius, Riikka Suhonen, Hannele Cantell, Terhi Kouvo ja Koiton Laulu

Aktivismi. Ihmisyys. Yhteiskunta. Osallisuus. Oppiminen.
A-I-Y-O-O!

Intohimoisesti ja sydämestään asiaansa suhtautuvat harrastajat ovat valtava yhteiskunnallinen voima.

”Mulla on joku merkitys ja tarkoitus olla olemassa.”

”Yhteisöllisyyteen kuuluu erilaisuuden sietäminen.”

”Tulen arvostetuksi omana itsenäni kun en tee pahaa kellekään. Samaa toivon kaikille ihmisille.”

Avainsanat, avainsanat!

Tuloksemme osoittavat, että harrastajakuoro voi toimia merkittävänä yhteiskunnallisen vaikuttamisen kanavana ja oppimisen yhteisönä.

Työväenmusiikin ja laululiikkeen perinteisiä teemoja ovat rauha ja solidaarisuus. Nykyhetken teemoja ovat ympäristökysymykset, ekososiaalinen sivistys, tasa-arvo, kulttuurinen moninaisuus ja myötätunto.

Koiton Laulu on aina halunnut olla edelläkävijä, ja tulevaisuudessa onkin kiinnostavaa seurata, vahvistuvatko kuoron poetiikassa laajemmin muut kuin ihmisen näkökulmat.

Intohimoisesti ja sydämestään asiaansa suhtautuvat harrastajat ovat valtava yhteiskunnallinen voima.

Lähde:

Suhonen, R., Cantell, H., Weselius, H., & Kouvo, T. (2022). ”Kun ihminen ihminen on”: Tapaustutkimus sekakuoro Koiton Laulun yhteiskunnallisesta aktivismista 1970-luvulta 2020-luvulle. *Aikuiskasvatus*, 42(1), 6–24.

AUTIOKSI PAETTU

säv. Peku Heinonen, san. Jussi Kaskinen

Säädä metsästä linnunlaulun
ja kirjoita lisätietoihin ”martyyrikuolema”

turvapaikka
mikä
turvapaikka

Lasipurkki lohduttaa siipiparia
opiskelijat nyökkäävät hyväksymisen eleenä
riittävän steriili ympäristö
ehkä sen kuuluukin hajota

brutalismin lumo suojaa
kun autioksi paettua tutkimuskeskusta
tietoa hamstraavilta sukupolvilta

hukattujen näköalojen tiheikkö,
ehkä sen kuuluukin hajota

peiteltyjen virheiden koulukunta,
ehkä sen kuuluukin hajota

ON MAAILMAN PINTA NIIN OHUT

säv. Eero Ojanen, san. Pentti Saaritsa

On maailman pinta niin ohut
ja maailman vedet niin matalia
että elämän pitäisi olla kevyt kuin linnun lento,
kalan välähdys.

Koira sen tietää,
elävän luonnon varovaiset
asunnottomat eläimet
sen tietävät parhaiten;
norsu ja sarvikuonokin
kulkevat kevyemmin kuin ihmislapsi,
olen kyllä nähnyt.

On maailman pinta niin ohut
ettei tannerta pitäisi tömistää,
ei kaivaa, porata, räjäyttää,
ei se kestä, se on niin ohut,
vedet heijastusta matalampia.

Ei sitä muista ihmislapsi,
ryntäävä, hosuva,
aina täynnä murhaavia mielitekoja.

Avainsanat: näkymätön työ, merkityksellisyys, parempi maailma

**”Intohimoisesti asiaansa
suhtautuvat harrastajat ovat valtava
potentiaalinen yhteiskunnallinen
voima.”**

Näihin sanoihin päättyy Koiton Laulusta tehty, kuorolaisten haastatteluihin pohjaava tutkimusartikkeli. Samat sanat päättävät uuden kuoroteoksen *Avainsanat*, joka avaa Koiton Laulun 70-vuotisjuhlakonsertin. Kuoroteoksen teksti on kokonaan peräisin kuorolaisilta – haastatteluista ja *Aikuiskasvatus*-lehdessä keväällä 2022 julkaistun artikkelin tekstistä.

Millainen kuorolaulu tutkimusartikkelista voisi syntyä? Tätä pohdimme neljästä kuorolaisesta koostuneen tutkimusryhmän kesken jo kolme vuotta sitten, kun tutkimus oli vasta muotoutumassa. Artikkelin valmistuttua yksi tutkimusryhmäläisistä, **Hanna Weselius**, editoi siitä mitään muokkaamatta tai lisäämättä version, jossa kuuluvat tutkimuksen tärkeimmät tulokset ja avainsanat sekä muutamat suorat lainaukset haastatteluaineistosta. Sävel taas on kuoron taiteellisen johtajan **Petri Tiaisen** käsialaa. Avainsanojen alkukirjainten A-I-Y-O-O ympärille syntyi tiedettä reippaasti popularisoiva sävellys.

Osallisuuden monet muodot

Yksi tutkimuksen avainsanoista on *osallisuus*. ”Mulla on joku merkitys ja tarkoitus olla olemassa”, kuvasi yksi haastateltava Koiton Laulun tärkeyttä itselleen.

Kuoroon kuuluminen vaatii jokaiselta kuorolaiselta aikaa ja sitoutumista viikottaiseen harjoitteluun. Kuorolaulussa jokaisen äänellä on merkitystä hyvin konkreettisesti: moniäänisyyteen tarvitaan erilaisten äänten lisäksi kykyä kuunnella muita.

Osallisuus tarkoittaa kuorossa myös valtavaa määrää vapaaehtoistunteja. Usein näkymättömäksi jäävä, yhteisön hyväksi tehtävä työ mahdollistaa kuoron olemassaolon. Pari tusinaa nykyistä ja entistä kuorolaista on tavalla tai toisella osallistunut tämänkin 70-vuotisjuhlatapahtuman

suunnitteluun ja toteuttamiseen. Osallisuus ja yhteisöllisyys eivät siis todellakaan ole vain akateemisen tutkimuksen avainsanoja, vaan tekoja, joiden merkitystä kuorolaiset määrittelevät jatkuvasti omalla toiminnallaan uudelleen.

Lisäksi osallisuus näkyy Koiton Laulun taiteellisessa ohjelmistossa. Tämän konsertin lauluvalinnoissa kuoron taiteellinen johtaja Petri Tiainen halusi kuulla laulajia, koska ”kuorolaiset ovat parhaita asiantuntijoita siinä, minkä puolesta Koiton Laulu haluaa toimia ja millä lauluilla viesti parhaiten välittyy”.

Kuorolaisten toiveiden kärjessä olivat edellisen kuoronjohtajan **Tomas Takolanderin** säveltämä ja **Sirpa Riuttalan** sanoittama *Hyvä päivä elää* sekä kuoron tenorin ja varajohtajan **Markku Nikulan** sävellyksellä **Katri Valan** runoon *Aseettomuuden voima*. Kuoron entiset ja nykyiset laulajat ovatkin säveltäneet ja sanoittaneet useita tässäkin konsertissa kuultavista lauluista. Yksi konsertin kolmesta kantaesityksestä on kuoron entisen basson **Peku Heinosen** säveltämä ja tenori **Jussi Kaskisen** sanoittama *Autioksi paettu*.

Tutkimuksen aikana – koronarajoitusten keskellä – pohdimme kuoron ja yleisön vuorovaikutusta. Jos Koiton Laulu laulaa, mutta kukaan ei ole sitä kuulemassa, kuuluuko sen ääni? Yleisö luokien osaltaan osallisuutta, kuulluksi tulemistä ja merkitykselliseen yhteisöön kuulumista. Te yleisössä annatte oman merkityksen äänellemme. Sattumoisin samaa aihetta mietittiin jo 44 vuotta sitten Koiton Laulun iltamien juhlapuheessa 24.3.1979:

”...ei Koiton Laulua ole olemassakaan ilman kuulijakuntaa. Meidän tarkoituksestammehan ei näet ole luoda mitään itsearvoista taidetta sinänsä, vaan nimenomaan luoda hyviä ja edistäviä ajatuksia tai ainakin niiden siemeniä yleisöön ja tietysti itseemme, laulujemme kautta.”

Tähän päivään tultaessa taiteellinen johtaja Petri Tiainen kiteyttää: ”Koiton Laulu on hieno esimerkki yhteiskunnallisesta toimijasta, joka on kulkenut läpi vuosikymmenten ja kyennyt uudistamaan viestinsä muuttuvissa oloissa kadottamatta ydintään.”

Ydintä on eetos: usko parempaan maailmaan ja halu toimia sen puolesta.

Tämäkin teksti on syntynyt yhteistuotoksena. Mukana kirjoittamisessa ovat olleet muun muassa Terhi Kouvo, Riikka Suhonen ja Hanna Weselius.

PETRI TIAINEN

Syksyllä 2022 Koiton Laulun uutena taiteellisena johtajana aloitti teatterimusiikko, musiikkipedagogi Petri Tiainen. Hän on työskennellyt musiikin ammattilaisena 25 vuoden ajan, muun muassa Kuopion ja Joensuun kaupunginteattereiden kapellimestarina. Suurelle yleisölle Tiainen on tuttu YUP-yhtyeen kosketinsoittajana. Tällä hetkellä hän toimii freelance-säveltäjä-muusikkona.

KOITON LAULU

johtaa Petri Tiainen

MUUSIKOT

Anssi Salminen, basso, kitara, viulu
Janne Mathlin, rummut ja lyömäsoittimet

Markku Nikula, basso
Paul Silfverberg, pitkähuilu
Tiina Talvitie, huilu
Mikko af Hällström, urut
Petri Tiainen, urut ja piano

KONSERTIN JUONTO

Anna Paju

VALOT

Eero Alava

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Tuomas Nikulin

Erityiskiitos Kimmo Salmiolle osallisuudesta ja panoksesta
Koiton Laulun toimintaan jo yli 50 vuoden ajan

Tapahtuman toteuttamista ovat tukeneet
Oskar Öflunds Stiftelse sr ja Kalliola.

koitonlaulu.fi

Instagram @koitonlaulu

facebook.com/koitonlaulu

Jos haluat tukea Koiton Laulun
toimintaa valitsemallasi summalla:
MobilePay-numero 32405